

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas Atzinums par tematu "Priekšlikums Padomes regulai, ar ko Regulas (EK) Nr. 883/2004 un Regulas (EK) Nr. [...] noteikumus attiecina arī uz tiem trešo valstu valstspiederīgiem, uz kuriem minētie noteikumi neattiecas tikai viņu valstspiederības dēļ"

COM(2007) 439 galīgā redakcija — 2007-152 (CNS)

(2008/C 151/15)

Padome saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 262. pantu 2007. gada 5. oktobrī nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par tematu

"Priekšlikums Padomes regulai, ar ko Regulas (EK) Nr. 883/2004 un Regulas (EK) Nr. [...] noteikumus attiecina arī uz tiem trešo valstu valstspiederīgiem, uz kuriem minētie noteikumi neattiecas tikai viņu valstspiederības dēļ".

Par Komitejas dokumenta sagatavošanu atbildīgā specializētā nodaļa savu atzinumu pieņēma 2007. gada 19. decembrī. Vienīgais ziņotājs — *Rodríguez García-Caro* kgs.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 441. plenārajā sesijā, kas notika 2008. gada 16. un 17. janvārī (16. janvāra sēdē), vienbalsīgi pieņēma šo atzinumu.

1. Secinājumi

1.1 Komiteja atzinīgi vērtē priekšlikumu regulai, ar ko Regulas (EK) Nr. 883/2004 un Regulas (EK) Nr. [...] noteikumus attiecina arī uz tiem trešo valstu valstspiederīgajiem, uz kuriem minētie noteikumi neattiecas tikai viņu valstspiederības dēļ, jo tas ir solis uz priekšu, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret Eiropas Savienības pilsoņiem un trešo valstu valstspiederīgajiem, kas likumīgi uzturas tās teritorijā.

1.2 Šajā sakarā EESK pauž vēlmi, lai tiktu ņemtas vērā šādas piezīmes, kas ir šī atzinuma attiecīgajā daļā formulēto piezīmju kopsavilkums.

1.2.1 Nedrīkst pieļaut situāciju, ka paliktu spēkā Regula (EK) Nr. 859/2003 un līdz ar to Regula Nr. 1408/71 un tās īstenošanas regula.

1.2.2 Dokumentam, kas aizstāj Regulu (EK) Nr. 859/2003, nedrīkst pievienot pielikumu ar īpašiem noteikumiem, nosakot Regulas (EK) Nr. 883/2004 piemērošanas izņēmumus.

1.2.3 Izstrādājot līdzīgus noteikumus, vienmēr jāpieprasa Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas kā Eiropas Savienības organizētas pilsoniskās sabiedrības pārstāves atzinums.

2. Ievads

2.1 Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 1991. gada aprīlī pieņemtajā pašiniciatīvas atzinumā par trešo valstu migrējošo darba ņēmēju statusu⁽¹⁾ atbalstīja to, lai sociālajā jomā tiktu nodrošināta vienlīdzīga attieksme pret Kopienas pilsoņiem un trešo valstu valstspiederīgajiem.

2.2 Tampere Eiropadome 1999. gada oktobrī uzsvēra, ka trešo valstu valstspiederīgajiem, kas likumīgi uzturas dalībvalstīs, ir jānodrošina taisnīga attieksme un jānosaka viņiem tādas pašas

tiesības un pienākumi kā Eiropas Savienības pilsoņiem. Šīs tiesības neapšaubāmi ietver arī brīvu pārvietošanos, ņemot vērā visas ar mobilitāti saistītās sekas sociālajā un nodarbinātības jomā.

2.3 Saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 63. pantu Padome pēc Amsterdamas līguma stāšanās spēkā nosaka "pasākumus, kas trešo valstu pilsoņiem, kuri likumīgi uzturas kādā dalībvalstī, paredz tiesības uzturēties citās dalībvalstīs, un nosacījumus, saskaņā ar kādiem to var darīt"⁽²⁾. Šie pasākumi skar minēto personu uzturēšanās un mobilitātes tiesības.

2.4 Regulu (EK) Nr. 859/2003⁽³⁾, ar ko Regulas Nr. 1408/71 un Regulas Nr. 574/72 noteikumus attiecina arī uz tiem trešo valstu pilsoņiem, uz kuriem minētie noteikumi neattiecas tikai viņu valstspiederības dēļ⁽⁴⁾, publicēja 2003. gada maijā. Tādā veidā, pamatojoties uz Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 63. panta nosacījumiem, regulu par sociālo nodrošinājumu noteikumus attiecināja arī uz trešo valstu valstspiederīgajiem, viņu ģimenes locekļiem un Eiropas Savienības pilsoņu pārdzīvojušiem tuviniekiem, kas kā trešo valstu valstspiederīgie likumīgi uzturas Eiropas Savienībā.

2.5 Pieņemot 2004. gadā Regulu (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu, tika noteikts, ka Regula Nr. 1408/71, kā arī tās īstenošanas regula tiks atcelta augstāk minētās regulas pieņemšanas un publicēšanas dienā. Ja regulas priekšlikumu, par kuru EESK ir izstrādājusi šo atzinumu, nepieņemtu, uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kas likumīgi uzturas Eiropas Savienībā, tiktu attiecināta Regula Nr. 1408/71 un ar Regulu (EK) Nr. 883/2004 ieviestie vienkāršotie noteikumi un uzlabojumi uz viņiem neattiektos, turklāt izveidotos paradokšsāla situācija, jo vienlaikus spēkā būtu divas regulas par sociālo nodrošinājumu, no kurām viena attiektos tikai uz trešo valstu valstspiederīgajiem.

⁽²⁾ Eiropas Kopienas dibināšanas līguma konsolidētā redakcija.

⁽³⁾ OV C 124, 20.5.2003.

⁽⁴⁾ Regula (EK) Nr. 883/2004 jau attiecas uz bezvalstniekiem, bēgļiem un viņu ģimenes locekļiem, kā arī uz Eiropas Savienības pilsoņu pārdzīvojušiem tuviniekiem.

⁽¹⁾ OVC 339, 31.12.1991. (ziņotājs: *Amato*)

3. Priekšlikuma kopsavilkums

3.1 Regulas priekšlikumā ir trīs panti un, iespējams, tāpat kā iepriekšējai regulai tai būs viens pielikums, kas tomēr nav iekļauts skatāmajā priekšlikumā. Pantu formulējums gandrīz burtiski atbilst aizstājamās regulas tekstam.

3.2 Pirmajā pantā ir noteikta regulas piemērošanas joma, t.i., trešo valstu valstspiederīgie, viņu ģimenes locekļi un pārdzīvojušie tuvinieki, kas likumīgi dzīvo vienā no dalībvalstīm un uz kuriem neattiecināta Regula (EK) Nr. 883/2004.

3.3 Otrajā pantā ir minēti tie paši izņēmumi, kas spēkā esošajā Regulā (EK) Nr. 859/2003, un tas attiecas uz tiesībām, kas iegūtas pirms 2003. gada 1. jūnija, kad stājās spēkā pašreizējā regula.

3.4 Trešajā pantā noteikta regulas spēkā stāšanās diena, paredzot Regulas (EK) Nr. 859/2003 atcelšanu tajā pašā dienā.

4. Piezīmes

4.1 EESK atzinīgi vērtē regulas priekšlikumu un atkārtoti pauž pilnīgu atbalstu tam, lai sociālajā jomā nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret Eiropas Savienības pilsoņiem un trešo valstu valstspiederīgajiem; Komiteja ir pārliecināta, ka vienlīdzīga attieksme veicinās trešo valstu imigrantu pakāpenisku integrāciju Eiropas Savienības dalībvalstīs.

4.2 EESK pauž gandarījumu, ka Padome ir lūgusi tai izstrādāt šo atzinumu par priekšlikumu regulai, ar ko Regulas (EK) Nr. 883/2004 un tās īstenošanas regulu attiecināta arī uz tiem trešo valstu valstspiederīgajiem, uz kuriem minētie noteikumi neattiecas tikai viņu valstspiederības dēļ. Šajā sakarā EESK pauž neizpratni par to, ka Regulas (EK) Nr. 859/2003 izstrādes laikā Komisija tai neiesniedza atzinuma pieprasījumu un ka tā nevarēja izteikt savu viedokli tik svarīgā jautājumā.

4.3 Neatkarīgi no jautājumiem, par kuriem tiek lūgts Komitejas atzinums, EESK uzskata, ka tās viedoklis jāņem vērā vienmēr, kad tiek apspriesti sociāla rakstura jautājumi, jo īpaši tad, ja tie attiecas uz noteikumiem par sociālajiem pabalstiem sociālā nodrošinājuma ietvaros.

4.4 Vienā no Regulas (EK) Nr. 859/2003 apsvērumiem cita starpā ir minēts, ka Apvienotā Karaliste un Īrija saskaņā ar Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam pievienotā protokola par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju 3. pantu ir paziņojušas, ka tās vēlētos pieņemt un piemērot minēto regulu.

4.5 Priekšlikumā regulai, ar ko aizstās Regulu (EK) Nr. 859/2003, šobrīd nav iekļauts šāds apsvērums, tādēļ EESK secina, ka abas valstis vēl nav sagatavojušas attiecīgu paziņojumu. Šajā sakarā EESK pauž vēlmi, lai abas minētās valstis pieņemtu arī jauno regulu un netiktu pieļauta šī atzinuma 2.5. pantā minētā situācija, t.i., Regula Nr. 1408/71 paliktu spēkā tikai vienā vai divās dalībvalstīs un to attiecinātu vienīgi uz trešo valstu valstspiederīgajiem.

4.6 Pašlaik spēkā esošajai Regulai (EK) Nr. 859/2003 ir pielikums, kurā ir iekļauti īpaši regulas piemērošanas noteikumu izņēmumi attiecībā uz konkrētiem pabalstiem divās dalībvalstīs. Priekšlikumā, par kuru EESK sagatavojusi šo atzinumu, nav šāda pielikuma. Tas varētu būt tādēļ, ka neviena dalībvalsts nav vēlējusies iekļaut izņēmumus vai arī tās vēl nav paidušas savu nostāju šajā sakarā.

4.7 Neatkarīgi no iemesla, kādēļ regulas priekšlikumam nav minēta pielikuma, Komiteja saskaņā ar viedokli, ko tā vairāk nekā pirms piecpadsmit gadiem ir paudusi pašiniciatīvas atzinumā par trešo valstu migrējošo darba ņēmēju statusu^(?), atkārtoti aicina sociālajā jomā nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi pret Eiropas Savienības pilsoņiem un trešo valstu valstspiederīgajiem, tādēļ tā pauž vēlmi, lai jaunajai regulai netiktu pievienoti pielikumi.

Briselē, 2008. gada 16. janvārī

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs
Dimitris DIMITRIADIS

(?) OVC 339, 31.12.1991. (ziņotājs: Amato)